

Studieplan 2013/2014

Bachelor i økonomi og ledelse, fleksibel

Studieprogramkode

BØKLED-F

Innledning

Økonomi og ledelse er et av Høgskolen i Gjøviks best søkte studier. HiG har tett samarbeid med det tunge industri- og handelsmiljøet i regionen, noe som gjør at våre kandidater får en spesielt verdifull og praktisk tilnærming til sitt fag i tillegg til teoretisk. Våre erfarne forelesere med næringslivsbakgrunn gjør at studentene opplever en nær sammenheng mellom studiets innhold og aktuelle arbeidsoppgaver senere i næringslivet. En bachelorgrad fra HiG gir deg kunnskaper som er etterspurt både regionalt og nasjonalt! Du kan selvfølgelig gå videre og ta mastergrad ved andre utdanningsinstitusjoner etter endt studie ved HiG.

Gjennom den fleksible bachelor i økonomi og ledelse ved HiG tilbyr vi deg som student/arbeidstaker muligheten til å gjennomføre en bachelorutdanning selv om jobb, bosted eller andre forhold som gjør at fulltidsstudiet på campus er utelukket. Studiet går over 4 år, og vil i stor grad være nettbasert. Du trenger med andre ord ikke oppholde deg på campus, og du har stor fleksibilitet angående din egen studiesituasjon.

Studiets varighet, omfang og nivå

Studiet er et deltidsstudium, og normert studietid er 4 år. Dette innebærer en studieprogresjon på 75 % av studiebelastningen til en heltidsstudent.

Studieprogrammet gir totalt 180 studiepoeng i universitets- og høyskolesystemet, noe som tilsvarer tre års heltidsstudier. Studiet er en grunnutdanning og fører frem til graden Bachelor i økonomi og ledelse, og følger anbefalt plan fra Nasjonalt råd for økonomisk-administrativ utdanning (NRØA).

Forventet læringsutbytte

Studiet har som mål å utdanne ledere med solid bakgrunn innenfor økonomiske og ledelsesmessige fag, og etter endt utdanning skal kandidatene inneha følgende:

Kunnskap

- Ha kunnskaper om og forståelse for økonomiske og ledelsesmessige teorier, prinsipper, modeller, problemstillinger, prosesser, verktøy og metoder.
- Kjenne til forsknings- og utviklingsarbeid innenfor fagområdet økonomi og ledelse.
- Kandidaten skal selvstendig kunne oppdatere sin kunnskap, både gjennom litteratursøking og kontakt med fagmiljøer.
- Kandidaten skal ha kunnskap om fagområdets historie, tradisjoner, egenart og plass i samfunnet.
- Ha dybdeinnsikt og spesielt god kunnskap om en av profilene handel eller strategi-gjennomføring.

Ferdigheter:

- Kunne anvende faglig kunnskap og relevante resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid på

- praktiske og teoretiske problemstillinger og treffe begrunnede valg.
- Være i stand til å arbeide selvstendig og anvende relevante teorier i praksis gjennom deltagelse i blant annet gruppearbeid og prosjektoppgaver.
- Kunne beherske relevante faglige verktøy, teknikker og uttrykksformer.
- Reflektere over egen faglig utøvelse og justere denne under veiledning.

Generell kompetanse

- Kandidaten skal kunne lede funksjoner innenfor det økonomiske og administrative fagfeltet
- Kandidaten skal gjennom studiet opparbeide og bevisstgjøre seg reflekterte holdninger innen fagfeltet økonomi og ledelse.
- Kandidaten skal være bevisst miljømessige, etiske og økonomiske konsekvenser i forhold til egne arbeidsoppgaver.
- Kandidaten skal kunne planlegge og gjennomføre varierte arbeidsoppgaver og prosjekter som strekker seg over tid, alene og som deltaker i gruppe, og i tråd med etiske krav og retningslinjer.
- Kandidaten har et bevisst forhold til egne kunnskaper og ferdigheter, har respekt for andre fagområder og fagpersoner og kan bidra i tverrfaglig arbeid.
- Kandidaten skal kunne delta aktivt i økonomiske og ledelsesmessige diskusjoner og evne å dele sine kunnskaper og erfaringer med andre og bidra til utvikling av god praksis innen fagfeltet.
- Kandidaten skal kjenne til nytenkning og innovasjonsprosesser innen fagområde.

Målgruppe

Studiet er utviklet for å gi studenter/arbeidstagere muligheten til å kombinere studiene med jobb, bosted eller andre forhold som gjør heltidsstudiet vanskelig. Kandidatene bør ha interesse for å lede mennesker og å være med på å utvikle bedrifter gjennom sine fagkunnskaper.

Studiet er først og fremst tilpasset det private næringslivet, men kandidatene kan også være interessante for offentlig sektor. Utdannelsen kvalifiserer først og fremst til ulike mellomlederroller innen handels- og industribedrifter i inn- og utland, og til oppgaver innen:

- ledelse og administrasjon
- økonomistyring, investering og finansiering
- drift og logistikk
- markedsføring
- prosjektering
- konsulent- og rådgivningsvirksomhet
- bedrifts- og forretningsutvikling

Opptakskrav og rangering

Opptakskrav til studiet er [generell studiekompetanse](#) eller [realkompetanse](#).

Studiets innhold, oppbygging og sammensetning

Nettbasert læring

Studiet går over fire år og det er nettbasert. Nettbasert fleksibel læring vil si at undervisning og veiledning ikke er timeplanfestet på samme måte som i tradisjonell utdanning. Studenten vil ved studiestart bli gitt tilgang til en internettbasert læringsarena. Ved å benytte et tildelt brukernavn og passord, kobles studenten til et lukket "klasserom" på denne nettbaserte arenaen. Her vil man finne all informasjon av både administrativ og faglig art; faglige artikler, forelesninger, oppgaver, verktøy for kommunikasjon og for innlevering av obligatoriske studentarbeider, veiledning/tilbakemeldinger fra

lærerne, og diskusjonsrom med andre studenter kan opprettes osv. Det kan også være aktuelt med fysiske samlinger, men oppmøte vil da være valgfritt (ikke obligatorisk).

Progresjonen i hvert emne vil følge det som er vanlig for campusstudentene. Studenten må selv holde seg orientert om ulike hendelser i studiet ved å kontinuerlig besøke læringsarenaen. Det er derfor av avgjørende betydning at studenten på et tidlig tidspunkt tilegner seg ferdigheter og holdninger i bruk av internettet som læringsarena. Studiet er organisert slik at studenter skal kunne gjennomføre dette uavhengig av geografisk tilknytning, og dels uavhengig av tidsmessig gjennomføring.

Den pedagogiske ideen er å benytte vårt handels- og industrinettverk aktivt i læringsarbeidet. For studenter i fleksible løp betyr dette et næringsrelatert pensum og obligatoriske arbeidsoppgaver som man henter og leverer på internett. Ved spørsmål og behov for hjelp, vil faglærer være tilgjengelig på e-post og telefon.

Eksamen gjennomføres enten på campus (HiG) eller på annet egnet sted, etter avtale med eksamenskontoret. Hvis studenten velger å gjennomføre eksamen utenfor campus, er vedkommende selv ansvarlig for å dekke eventuelle kostnader forbundet med eksamensavviklingen (eksamensvakt etc), samt å betale en administrasjonsavgift, se [Retningslinjer for dagseksamen utenfor campus](#).

Det første studieåret består av grunnleggende emner som økonomistyring og ledelse med arbeidslivsjuss. Gjennom disse emnene skal studentene forstå de grunnleggende prosessene i næringslivet, og bli motivert for emner som følger de tre neste årene i studiet. Videre skal det første året gi et solid grunnlag i matematikk og statistikk som trengs for å kunne mestre emner som kommer seinere i studiet, samt kvalitetsledelse med vitenskapelige metoder.

Det andre og tredje året gir en solid innføring i fagområder tilpasset næringslivets behov innenfor økonomi- og ledelsesfagene. Disse årene består av emner som bedrifts- og forretningssystemer, mikro-/makroøkonomi, ledelse, investering og finansiering, markedsføring, prosjektledelse, strategivurderinger og finansregnskap.

I det fjerde studieåret gir høstsemesteret dybdekunnskap innenfor ledelsesfagene. I vårsemesteret velges en fordypningsprofil. Bacheloroppgave gjennomføres samtidig innenfor valgt profil.

De ulike profilene:

- Bærekraft og bioøkonomi: Hvorfor mener mange at bioøkonomi er framtidens svar på miljøutfordringene verden står ovenfor? Hva kjennetegner bioøkonomi og bærekraft, og hvordan kan bærekraft brukes for å oppnå en forretningsmessig fordel?
- Strategi-gjennomføring: Ledelse av slanke organisasjoner og effektiv bruk av teknologi. Analyser, merkevarebygging, og utvikling og iverksetting av strategier.

Fagmiljøet foretar en årlig interessekartlegging rundt disse to profilene i høstsemesteret for å avgjøre om etterspørselen er stor nok til at begge profilretningene vil tilbys.

Utgangspunktet er behovet i markedet og hva slags kompetanse bedriftslederne etterspør. Videre har studiets nærhet til industri og handel har vært avgjørende for oppbygging av studiet. Vi har som målsetting at det skal finnes klare sammenhenger mellom studiet og den virkelighet som møter studenten i bedriften under studiet, og etter at studiet er ferdig.

FoU-aktiviteter

Fagpersonalet skal inngå i nettverk med relevante ledende forskningsmiljøer. Fagpersonalet og studenter skal delta i bedriftsrettede forsknings- og utviklingsprosjekter(FoU)

Videre studier

Studiet skal gi et godt grunnlag for videre studium på masternivå ved andre institusjoner, nasjonalt og internasjonalt.

Tekniske forutsetninger

Det forutsettes at studenten har tilgang på en bærbar PC med standard programvare (Word, Excel, power point), trådløst nettverkskort og tilgang på internett-tilkobling.

Sensorordning

Det vil være eksterne sensorer minimum hvert 5. år i alle emner.

Internasjonalisering

Studentene har mulighet til studieopphold ved internasjonalt ledende universiteter / høyskoler som vi samarbeider med. Det er anledning til å ta 3-6 mnd. ved et studiested i utlandet.

Eksempel på internasjonale utdanningsinstitusjoner som vi samarbeider med er: Hawaii Pacific University (USA), Bond University (Australia), Newcastle University (England)

Klar for publisering

Ja

Godkjenning

Studieprogrammet ble vedtatt av HiGs styre i sak STY 72/08

Studieplan godkjent av Studienemnda februar 2012.

Utdanningsnivå

Bachelorgrad

Studiekode ved Samordnet Opptak (SO-kode)

207 404

Emnetabell

Emnekode	Emnets navn	O/V *)	Studiepoeng pr. semester								
			S1(H)	S2(V)	S3(H)	S4(V)	S5(H)	S6(V)	S7(H)	S8(V)	
SMF1042F	<u>Økonomistyring</u>	O	10								
REA1131F	<u>Grunnleggende matematikk og statistikk</u>	O	10								
SMF1181F	<u>Kvalitetsledelse med vitenskapelige metoder</u>	O		10							
SMF2051F	<u>Ledelse med arbeidslivsjuss</u>	O		10							
SMF1301F	<u>Bedrifts- og forretningssystemer</u>	O			10						
SMF2181F	<u>Mikroøkonomi</u>	O			10						
SMF2111F	<u>Investering og finansiering</u>	O				10					
SMF2062F	<u>Markedsføring</u>	O				5					
SMF1261F	<u>Merkevarerbygging</u>	O				5					
SMF3012F	<u>Organisasjonspsykologi og endringsledelse</u>	O					10				
SMF1212F	<u>Prosjektledelse</u>	O					10				
SMF2211F	<u>Foretaksstrategi</u>	O					10				
SMF3021F	<u>Makroøkonomi</u>	O						10			
SMF2151F	<u>Finansregnskap</u>	O						10			
TEK2031F	<u>Teknologiledelse</u>	O							10		
SMF3081F	<u>Videregående metodekurs</u>	O								5	
SMF3082F	<u>Bærekraft og anvendt etikk</u>	O								5	
SMF3041F	<u>Bærekraftige Strategier</u>	V									10
SMF3052F	<u>Bærekraft og bioøkonomi</u>	V									10
TØL3901	<u>Bacheloroppgave 20</u>	O									20
Sum:			20	20	20	20	30	20	20	20	30

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Studieprofil

I 8. semester velger studentene mellom studieprofilene:

- Bærekraft og bioøkonomi
- Strategigjennomføring

Det tas forbehold om tilstrekkelig antall studenter for at profilemnene skal avvikles.

Emneoversikt

SMF1042F Økonomistyring - 2013-2014

Emnekode:

SMF1042F

Emnenavn:

Økonomistyring

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

10

Varighet:

Høst

Språk:

Norsk

Forventet læringsutbytte:

Kunnskaper:

- Kunnskaper: Kunne grunnleggende bedriftsøkonomisk teori slik at studiets etterfølgende økonomiske emner kan forstås.
- Ha oversikt over og kunne prosesser og metoder ved bedriftsøkonomiske analyser og vurderinger.

Ferdigheter:

- Løse bedriftsøkonomiske problemstillinger ut fra bedriftsøkonomisk vinkling.
- Gjennomføre enkle regnskapsanalyser ut fra bedriftens finansregnskap.

Generell kompetanse:

- Forstå hvilke data som er nødvendige og relevante for å utføre kostnads- og inntektsberegninger, grensebetraktninger, produktkalkyler, investeringsanalyser, planlegging og budsjettering.
- Ta hensyn til den etiske dimensjonen

Emnets temaer:

- Økonomi og bedrift, herunder den etiske dimensjonen.
- Verdiskapning, organisasjoner, mål og beslutninger.
- Inntektsdannelsen.
- Bedriftens kostnader
- Finansregnskapet.
- Analyse av finansregnskapet.
- Kostnadsforløp og kostnadsstruktur.
- Inntekter, kostnader og resultat - modeller.
- Produktkalkulasjon. Prinsipper og metoder.
- Kalkulasjon i industribedriften.
- Kalkulasjon i tjenesteytende virksomheter.
- Kalkulasjon i handelsbedrifter.
- Prissetting.
- Kostnad - resultat - volumanalyse.
- Produktvalg.
- Investeringsanalyse.
- Relevante kostnader og beslutningsproblemer.
- Planlegging og budsjettering.
- Kapitalbehov, Just-In-Time og beholdningskontroll.
- Styring, oppfølging og kontroll.

Pedagogiske metoder:

Nettbasert Læring
Obligatoriske oppgaver
Oppgaveløsning
Veiledning

Pedagogiske metoder (fritekst):

- Emnet vil i hovedtrekk gjennomføres som et nettbasert studieløp, men det vil inngå en fysisk oppstartsamling ved start av studiet.
- Et nettbasert løp innebærer at all kommunikasjon mellom veileder og studenter organiseres gjennom en digital læringsplattform, hvor også forelesninger og/eller veiledning gjøres tilgjengelig.

Vurderingsformer:

Skriftlig eksamen, 4 timer

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

- Intern sensor
- Ekstern sensor høst 2016.
- Ekstern sensor benyttes periodisk til å evaluere innhold, opplegg og vurderingskriterier.

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

- Ordinær kontinuasjon.
- Godkjente obligatoriske oppgaver er gyldige ved kontinuasjonseksamen.

Tillatte hjelpemidler:**Tillatte hjelpemidler (gjelder kun skriftlig eksamen):**

- Godkjent kalkulator.
- Rentetabell.
- Lovsamling og/eller enkeltlover (ikke Ottesen og Øyen Samling av lover, forskrifter o.l.)

Obligatoriske arbeidskrav:

- 3 av 4 obligatoriske oppgaver må være godkjent
- Detaljert arbeidsplan for obligatoriske oppgaver fremlegges ved oppstart av emnet.

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig:

Høgskolelektor Ivar Moe

Læremidler:

- Hoff, Kjell Gunnar, Bedriftens økonomi, Universitetsforlaget, 7. utgave, ISBN 978-82-15-01320-6.
- Hoff, Kjell Gunnar og Hoff, Jan Erik, Arbeidsbok til Bedriftens økonomi, Universitetsforlaget, 7. utgave, ISBN 978-82-15-01319-0.
- Lovsamling og/eller enkeltlover.

Klar for publisering:

Ja

REA1131F Grunnleggende matematikk og statistikk - 2013-2014

Emnekode:

REA1131F

Emnenavn:

Grunnleggende matematikk og statistikk

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

10

Varighet:

Høst

Språk:

Norsk

Forventet læringsutbytte:

Etter endt emne skal studentene ha grunnleggende kunnskaper om matematikk og statistikk som et viktig verktøy i økonomifaglig problemløsning, samt ha dannet grunnlaget for videre spesialisering i matematikk, statistikk og økonomi. Emnet vektlegger regneferdigheter og grunnleggende begrepsforståelse.

Kunnskap:

- Opparbeide et faglig grunnlag og en forståelse i matematikk/statistikk som andre emner kan bygge videre på
- Se grunnleggende sammenhenger mellom matematikk, statistikk og økonomifaglige anvendelser
- Ha et relevant symbol- og formelapparat innen matematikk og statistikk

Ferdigheter:

- Regne med symboler og formler
- Beherske relevante faglige verktøy og teknikker
- Tenke og resonnere innen faget

Generell kompetanse:

- Planlegge og gjennomføre varierte arbeidsoppgaver og prosjekter alene og som deltaker i en gruppe
- Kommunisere i, med og om matematikk og statistikk

Emnets temaer:**Matematikk:**

- Elementær algebra
- Funksjoner i en variabel: Funksjonsbegrepet, lineære funksjoner, polynomfunksjoner, rasjonale funksjoner, asymptoter.
- Derivasjon og funksjonsanalyse: Grenser, kontinuitet, derivasjonsregler, enkle og sammensatte funksjoner, kjerneregler, maksimums- og minimumsproblemer, funksjonsdrøfting.
- Eksponential- og logaritmefunksjoner: Tallet e , naturlig logaritme, kontinuerlig forrentning, derivasjon og drøfting av logaritmefunksjoner.
- Rekker, annuitet, nåverdi, effektiv rente.
- Funksjoner av flere variable: Partielle deriverte, stasjonære punkter, maksimums- og minimumsproblemer for to variabler. Maksimums- og minimumsproblemer under bibetingelser (anvende Lagranges metode).

Statistikk:

- Beskrivende statistikk: Beliggenhetsmål, spredningsmål, frekvensfordelinger, grafiske framstillinger.
- Sannsynlighetsregning og kombinatorikk: Sannsynlighetsbegrepet, sannsynlighetsmodeller, regning med sannsynligheter, betingde sannsynligheter, diskrete tilfeldige variabler.
- Beregning av forventning og varians: Binomisk fordeling, hypergeometrisk fordeling, poissonfordeling.
- Kontinuerlige tilfeldige variabler: Normalfordeling/normaltilnærming, t-fordeling.
- Estimering: Punktestimering og intervalltesting.
- Hypotesetesting: Hypoteser, signifikansnivå, testmetode, styrkefunksjon, hypotesetest i målemodell og binomisk modell, kjikvadratter.
- Enkel korrelasjons- og regresjonsanalyse: Estimering og hypotesetest for regresjonskoeffisienten.

Pedagogiske metoder:

Nettbasert Læring
Obligatoriske oppgaver
Oppgaveløsning
Veiledning

Pedagogiske metoder (fritekst):

Emnet vil i hovedtrekk gjennomføres som et nettbasert studieløp, men det vil inngå en fysisk oppstartsamling.

Et nettbasert løp innebærer at all kommunikasjon mellom veileder og studenter organiseres gjennom en digital læringsplattform, hvor også forelesninger og veiledning gjøres tilgjengelig.

Vurderingsformer:

Skriftlig eksamen, 4 timer

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

Sensureres av en eller to intern(e) sensor(er). Ekstern sensor benyttes periodisk (hvert 3-4 år) til retting og til utarbeidelse av eksamensoppgaver. Neste gang ekstern sensur høsten 2014.

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Ordinær kontinuasjonseksamen.

Tillatte hjelpemidler:**Tillatte hjelpemidler (gjelder kun skriftlig eksamen):**

- Formelsamling i matematikk for videregående skole. Gyldendal. ISBN 82-05-29845-9 eller ISBN 978-82-05-38499-6
- Hans Petter Hornæs: Formelsamling i statistikk, HiG
- Godkjent kalkulator.

Obligatoriske arbeidskrav:

5 obligatoriske arbeidskrav må være godkjent

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig:

Høgskolelektor Per Paulsrud

Læremidler:

- Hans Petter Hornæs: Formelsamling i statistikk, HiG
- Løvås, G. Statistikk for universiteter og høyskoler. Universitetsforlaget. ISBN 82-15-00224-2.
- Bjørnstad, H., Olsson, U.H., Søyland, S. og Tolcsiner, F. Matematikk for økonomi og samfunnsfag. Høyskoleforlaget. ISBN 82-76-34544-1 eller ISBN 978-82-7634-756-2

eller

- Sommervoll, Dag Einar (2011): Matematikk for økonomifag. Oslo: Gyldendal Akademisk

Supplerende opplysninger:

Inngår i fleksibel øk.led. og bachelor i byggeledelse.

Klar for publisering:

Ja

SMF1181F Kvalitetsledelse med vitenskapelige metoder - 2013-2014

Emnekode:

SMF1181F

Emnenavn:

Kvalitetsledelse med vitenskapelige metoder

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

10

Varighet:

Vår

Språk:

Norsk

Forventet læringsutbytte:

Etter gjennomført emne skal studenten kunne forstå, anvende, vedlikeholde og forbedre kvalitetssystemer.

Ferdigheter i vitenskapelig metode:

Studenten skal kunne anvende vitenskapelige metoder til å identifisere, planlegge, gjennomføre og rapportere prosjekter.

Kunnskaper om vitenskapelig metode:

Studenten har grunnleggende kunnskaper om innholdet i vitenskapelige metoder som omfatter:(1) formulering av problemstilling, (2) identifisere objekt og teoretiske variable, (3) operasjonalisere teoretiske variable ved å definere validitet og reliabilitet.

Emnets temaer:**Vitenskapelige metoder:**

- Problemformulering.
- Det teoretiske arbeidet med problemstillingen.
- Undersøkelsesopplegget.
- Datakilder.
- Datainnsamling.

Kvalitetsledelse:

- Organisering i prosesser, prosessforståelse, og - analyse.
- Kvalitetssystemer.
- Egenskaper ved kvalitetsledelse.
- Organisering av forbedringsprosjekter.

Pedagogiske metoder:

Forelesninger
Gruppearbeid
Nettstøttet læring
Obligatoriske oppgaver
Oppgaveløsning
Veiledning

Vurderingsformer:

Annet

Vurderingsformer:

- Hjemmeeksamen i kvalitetsledelse i grupper eller individuelt 12 timer (teller 50%)
- Skriftlig eksamen, 3 timer i vitenskapelige metoder (teller 50%)
- Begge deler må bestås separat

Eksamen i kvalitetsledelse avholdes ca midtveis i semesteret.

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

Interne sensorer

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Ved neste ordinære avvikling av emnet

Tillatte hjelpemidler:**Tillatte hjelpemidler (gjelder kun skriftlig eksamen):**

Alle trykte og skrevne

Obligatoriske arbeidskrav:

To obligatoriske innleveringer; en i kvalitetsledelse og én i vitenskapelige metoder.

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig:

Høgskolelektor Per Ø. Halmrast/Førstemanuensis Terje Bokalrud

Læremidler:

Vitenskapelige metoder: Å forske på samfunnet, Knut Halvorsen, ISBN 82-02-22654-6

Læremidler i kvalitetsledelse oppgis ved emneoppstart.

Klar for publisering:

Ja

SMF2051F Ledelse med arbeidslivsjuss - 2013-2014

Emnekode:

SMF2051F

Emnenavn:

Ledelse med arbeidslivsjuss

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

10

Varighet:

Vår

Språk:

Norsk

Forventet læringsutbytte:

Kunnskaper:

- Kunnskap om grunnleggende og avanserte organisasjons- og ledelsesteorier.
- Forståelse for lederfunksjonens mangfoldighet.

Ferdigheter:

- Utøve ledelsesaktiviteter ut fra avansert ledelsesteoretisk analyse av aktuell situasjon.
- Bekle lederposisjoner der ledelse innebærer plassering av bedriften i dens ulike markeder på produksjonsfaktor- og kundesiden.
- Kunne fokusere på hvordan serviceorganisasjoner fungerer.
- Benytte lov- og avtaleverk i forbindelse med arbeidslivsjuridiske problemstillinger.

Generell kompetanse:

- Etablere bevissthet og etisk holdning omkring lederrollen og egen ønsket fremtidig lederstil.

Emnets temaer:

- Del 1: Mål, strategi og effektivitet i organisasjoner. Organisasjonsstruktur. Organisasjonskultur og etikk. Makt og konflikt i organisasjoner. Organisasjon og omgivelser. Organisasjon og individ. Kommunikasjon i organisasjoner. Beslutningsprosesser i organisasjoner. Læring og innovasjon. Endring av organisasjoner. Ledelse i organisasjoner.
- Del 2: Servicesamfunnets myter og virkelighet. Lønnsomhet - et nytt regnestykke. Serviceledelsessystemet. Servicekonseptet. Personalutvikling. Å utvikle mennesker. Kunden som marked og medprodusent. Fysisk miljø og tekniske hjelpemidler. Selskapets image. Å skape, reprodusere og videreutvikle forretningsideer. Prispolitikk. Spredning og internasjonalisering. Kvalitet, produktivitet og strategi. Diagnose; gode og onde sirkler. Kultur og filosofi som ledelsesinstrument. Forandring og lederskap.
- Del 3: Arbeidslivsjus med sentrale lover og avtaler innen arbeidsmiljø, permittering, ferie, bedriftsdemokrati, rettstvister og tariffrevisjon, samt helse, miljø og sikkerhet (HMS).

Pedagogiske metoder:

Nettbasert Læring
Obligatoriske oppgaver
Oppgaveløsning
Veiledning

Pedagogiske metoder (fritekst):

- Emnet vil i hovedtrekk gjennomføres som et nettbasert studieløp, men det vil inngå en fysisk oppstartsamling ved start av studiet.
- Et nettbasert løp innebærer at all kommunikasjon mellom veileder og studenter organiseres gjennom en digital læringsplattform, hvor også forelesninger og veiledning gjøres tilgjengelig.

Vurderingsformer:

Skriftlig eksamen, 4 timer

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

- Intern sensor
- Ekstern sensor vår 2017
- Ekstern sensor benyttes periodisk til å evaluere innhold, opplegg og vurderingskriterier, neste gang 2017 Vår.

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

- Ordinær kontinuasjon.
- Godkjente obligatoriske oppgaver gyldige ved kontinuasjonseksamen.

Tillatte hjelpemidler:**Tillatte hjelpemidler (gjelder kun skriftlig eksamen):**

- Lov- og avtaleverk.

Obligatoriske arbeidskrav:

- Godkjente obligatoriske oppgaver der 4 av 5 må være godkjent.
- Detaljert arbeidsplan for obligatoriske oppgaver fremlegges ved oppstart av emnet.

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig:

Høgskolelektor Ivar Moe

Læremidler:

- Jacobsen, Dag Ingvar og Thorsvik, Jan, Hvordan organisasjoner fungerer, Fagbokforlaget, 4. utgave, ISBN 978-82-450-1445 - 7.
- Jacobsen, Dag Ingvar og Thorsvik, Jan, Hvordan organisasjoner fungerer - Arbeidsbok og casesamling, Fagbokforlaget, 4. utgave, ISBN 978-82-450-1446-4
- Normann, Richard, Service Management, Cappelen akademiske forlag, 3. utgave, ISBN 82-02-19835-6.
- Storeng, Beck og Due Lund, Arbeidsrett, Cappelen akademiske forlag, 8. utgave, ISBN 978-82-02-37415-0.
- Lov- og avtaleverk.

Klar for publisering:

Ja

SMF1301F Bedrifts- og forretningssystemer - 2014-2015

Emnekode:

SMF1301F

Emnenavn:

Bedrifts- og forretningssystemer

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

10

Varighet:

Høst

Språk:

Norsk

Forventet læringsutbytte:

Emnet skal gi innsikt i hvordan bedriftsledere tenker og organiserer, eller burde organisere sin virksomhet i dagens næringsliv. Bedriftene må forholde seg til mange rammebetingelser, ulike markeder og stadige endringer i kundenes behov. Emnet er grunnleggende for å motivere og gi bakgrunn for en helhetsforståelse av hvordan bedrifter fungerer i markeder med vekslende rammebetingelser. Etter fullført emne skal studenten:

Kunnskaper

- Kjenne til grunnleggende systemer og tilhørende funksjoner nødvendig for at bedriften skal fungere og dermed overleve på lang sikt.
- Oversikt over næringslivets vekslende rammebetingelser og interessenters ulike behov.
- Forstå og erkjenne bedriftens strategiske og markedsmessige forankring.
- Erkjenne bedrifters etiske samfunnsansvar.

Ferdigheter:

- Velge ut og søke etter grunnleggende opplysninger for å utøve enkle økonomi- og ledelsesaktiviteter.
- Utøve kritisk selvstendig tenkning.

Generell kompetanse:

- Breddeforståelse innen det økonomiskadministrative fagfelt. Dybdeforståelsen kommer i parallelle og etterfølgende emner i studiet.
- Forstå bedriftens funksjoner, prosesser og systemer der ledelsessystemet er det overordnede.
- Se ledes rolle og egen fremtidig rolle i bedriften, herunder tilhørende kompetansebehov.

Emnets temaer:

- Innledning: Et grunnlag for god ledelse
- Etikk og samfunnsansvar
- Ledelse: En referanseramme
- Ledelsesteorier: Inspirasjonskilder i ledelse
- Ideologisk ledelse: Lederen som ideolog (misjonær, politiker, meningsdanner og forretningsutvikler)
- Strategisk ledelse: Lederen som strateg (markeds plasserer og markedsfører)
- Administrativ ledelse: Lederen som sosial arkitekt (organisator, koordinator, økonom og jurist)
- Operativ ledelse: Lederen som trener (coach, pådriver og teamutvikler)
- Selvledelse: Å utvikle seg selv (coach)
- Dilemmaer ved ledelse: Paradokser, barrierer og motsetninger
- Suksessfaktorer og fallgruver ved ledelse

Pedagogiske metoder:

Nettbasert Læring
Obligatoriske oppgaver
Oppgaveløsning
Veiledning

Pedagogiske metoder (fritekst):

- Bedriftsbesøk der studentene har ansvaret for gjennomføring.
- Emnet vil i hovedtrekk gjennomføres som et nettbasert studieløp, men det vil inngå en fysisk oppstartsamling ved start av studiet.
- Et nettbasert løp innebærer at all kommunikasjon mellom veileder og studenter organiseres gjennom en digital læringsplattform, hvor forelesninger og/eller veiledning gjøres tilgjengelig.

Vurderingsformer:

Skriftlig eksamen, 3 timer

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

- Ekstern sensor høst 2016.
- Ekstern sensor benyttes periodisk til å evaluere innhold, opplegg og vurderingskriterier.

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

- Ordinær kontinuasjon.
- Godkjente obligatoriske oppgaver gyldige ved kontinuasjonsseksamen.

Tillatte hjelpemidler:**Tillatte hjelpemidler (gjelder kun skriftlig eksamen):**

- Lov- og avtaleverk

Obligatoriske arbeidskrav:

- Studentinitierte, planlagte og gjennomførte bedriftsbesøk med intervju av tre ledere i bedrifter.
- De intervjuede ledere skal ha ulike arbeidsfunksjoner, oppgaver, stillinger og nivåer.
- Innlevering av skriftlig rapport fra intervjuene.

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig kobling:

[Klaus Bratlie](#)

Emneansvarlig:

Høgskolelektor Klaus Bratlie

Læremidler:

- Morten Emil Berg: "Ledelse, verktøy og virkemidler", Universitetsforlaget, 3. utgave, ISBN 978-82-15-01423-4.
- Egen bok eller artikkelsamling i etikk.
- Øvingsoppgaver.

Klar for publisering:

Ja

SMF2181F Mikroøkonomi - 2014-2015

Emnekode:

SMF2181F

Emnenavn:

Mikroøkonomi

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

10

Varighet:

Høst

Språk:

Norsk

Anbefalt forkunnskap:

REA1131 Grunnleggende matematikk og statistikk eller tilsvarende.

Forventet læringsutbytte:***Kunnskap***

Studentene skal forstå de grunnleggende sammenhenger mellom individuelle økonomiske beslutninger og de samfunnsmessige konsekvensene i ulike markedsmessige situasjoner. Studentene skal forstå grunnprinsippene for hvordan endringer i noen markeder får ringvirkninger til andre markeder. Studentene skal også forstå skillet mellom deskriptiv og normativ teori.

Ferdigheter

Studentene skal beherske de grunnleggende teknikker for økonomisk analyse: De skal kunne beherske et elementært økonomisk modellapparat, og forstå skillet mellom eksogene og endogene variable. De skal videre være i stand til å formulere økonomiske optimeringsproblemer og løse disse analytisk.

Generell kompetanse

Studentene skal kunne identifisere velferdsmessige og fordelingsmessige konsekvenser av markedsprosesser. De skal stimuleres til å være bevisst avveiningene mellom markedseffektivitet og andre hensyn som ikke fanges opp av markedsanalysen.

Emnets temaer:

- Elementær markedsøkonomi med tilbud og etterspørsel
- Konsumentens tilpasninger med budsjettbetingelser, preferanseordninger, virkningen av pris-og inntektsendringer samt etterspørselsfunksjoner
- Bedrifters tilpasning med produksjonsteori, optimal bruk av innsatsfaktorer og kostnadsteori
- Markedsteori med perfekt konkurranse, monopol, oligopol og monopolistisk konkurranse.

Pedagogiske metoder:

Nettbasert Læring
Obligatoriske oppgaver

Pedagogiske metoder (fritekst):

Øvinger

Emnet vil bli gjennomført nettbasert, som innebærer at all kommunikasjon mellom lærer og studenter organiseres gjennom en digital læringsplattform, hvor fagstoff og veiledning gjøres tilgjengelig.

Vurderingsformer:

Skriftlig eksamen, 5 timer

Vurderingsformer:

Individuell eksamen.

Eksamen gjennomføres enten på campus (HiG) eller på annet egnet sted, etter avtale med eksamenskontoret. Hvis studenten velger å gjennomføre eksamen utenfor campus, er vedkommende selv ansvarlig for å dekke eventuelle kostnader forbundet med eksamensavviklingen (eksamensvakt etc), samt betale et administrasjonsgebyr. Se [Retningslinjer for dagseksamen utenfor campus.](#)

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

Én intern sensor. Periodisk bruk av ekstern sensor hvert 5. år, neste gang høsten 2018.

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Ordinær kontinuasjon.

Godkjente obligatoriske oppgaver kan bare benyttes ved første gangs kontinuasjonseksamen og ved første påfølgende ordinære eksamen i emnet.

Tillatte hjelpemidler:**Tillatte hjelpemidler (gjelder kun skriftlig eksamen):**

- Godkjent kalkulator
- Ett A-4 ark med egne notater

Obligatoriske arbeidskrav:

2 obligatoriske innleveringsoppgaver som begge må være godkjent

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig kobling:

[Per Jacobsen](#)

Emneansvarlig:

Høgskolelektor Per Jacobsen

Læremidler:

Obligatorisk

Pindyck & Rubinfeld: Microeconomics, siste utgave, kap. 1-4, 6-12 (utvalgte deler), Prentice Hall.

Anbefalt

Ringstad, Vidar: Samfunnsøkonomi og økonomisk politikk (siste utgave), Oslo. Cappelen Akademiske Forlag.

Klar for publisering:

Ja

SMF2111F Investering og finansiering - 2014-2015

Emnekode:

SMF2111F

Emnenavn:

Investering og finansiering

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

10

Varighet:

Vår

Språk:

Norsk

Anbefalt forkunnskap:

- SMF1042 - Økonomistyring
- REA1131 Grunnleggende matematikk og statistikk

Forventet læringsutbytte:

Kunnskap

Etter endt emne skal studentene kunne forklare sentrale begreper og redegjøre for viktige verktøy som brukes i analyser av investerings- og finansieringsbeslutninger (med verktøy menes sammenhenger, metoder, teknikker, modeller, teorier o.l. som brukes innen fagområdet. Eksempler på begreper som skal kunne forklares: Nåverdi, sluttverdi, annuitet, kontantstrøm, kapitalkostnad, varians, standardavvik, forventning, effisiente porteføljer, risikoaversjon, obligasjon, markedseffisiens. Eksempler fra verktøykassa: Likviditetsbudsjett, investeringsbudsjett, renteregning, nåverdi- og internrentemetoden samt kapitalverdimodellen og porteføljeteori.)

Ferdigheter

Etter endt kurs skal studentene kunne (a) anvende tilegnede kunnskaper (dvs. begreper og verktøy) i analyser og diskusjoner av finansielle problemstillinger, (b) skille mellom relevant og irrelevant informasjon, og (c) gi skriftlige svar på spørsmål som gjør at leserne forstår anvendt fremgangsmåte og svaret som fremkommer. Eksempler:

- Når verktøyet er oppgitt, kunne anvende verktøyet på en korrekt måte
- Ut fra enkle situasjonsbeskrivelse, velge riktige verktøy og anvende verktøyet korrekt
- Ut fra mer uoversiktlige situasjonsbeskrivelser, kunne finne frem til relevant informasjon, koble dette med riktig verktøy og anvende verktøyet korrekt

Generell kompetanse

Etter endt emne skal studentene kunne stille kritiske spørsmål til, og reflektere over, sentrale forutsetninger og antakelser innen dette fagområdet.

Emnets temaer:

- Renteregning
- Budsjettering av kontantstrømmer
- Reelle/nominelle kroner
- Skatt
- Beregning/styring av arbeidskapital
- Nåverdimetoden
- Internrentemetoden
- Tilbakebetalingstid
- Nåverdiindeksmetoden ved kapitalrasjonering
- Differensekontantstrømmer
- Prosjektrisiko i enkeltprosjekt og i portefølje
- Beta-verdier
- Kapitalverdimodellen
- Avkastningskrav for egenkapital og totalkapital
- Følsomhetsanalyse, gjeldsgrad og risiko
- Boliglån
- Obligasjonslån
- Leasing
- Avbetaling
- Opsjoner

Pedagogiske metoder:

Nettbasert Læring
Obligatoriske oppgaver

Pedagogiske metoder (fritekst):

Øvinger

Emnet vil bli gjennomført nettbasert, som innebærer at all kommunikasjon mellom lærer og studenter organiseres gjennom en digital læringsplattform, hvor fagstoff og veiledning gjøres tilgjengelig.

Vurderingsformer:

Skriftlig eksamen, 5 timer

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

Én intern sensor. Periodisk bruk av ekstern sensor hvert 5. år, neste gang vår 2018.

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Kontinuasjon ved neste ordinære eksamen i emnet.

Godkjente obligatoriske oppgaver kan bare benyttes ved første påfølgende ordinære eksamen i emnet.

Tillatte hjelpemidler:**Tillatte hjelpemidler (gjelder kun skriftlig eksamen):**

Godkjent kalkulator, rentetabeller samt ett A-4 ark med egne notater

Obligatoriske arbeidskrav:

Fire obligatoriske innleveringer

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig kobling:

[Per Jacobsen](#)

Emneansvarlig:

Høgskolelektor Per Jacobsen

Læremidler:

Bøhren, Øyvind og Per Ivar Gjærum (siste utg.): Prosjektanalyse. Skarvet forlag. ISBN 82-992405-6-5

Bøhren, Øyvind og Dag Michalsen (siste utg.): Finansiell Økonomi, Teori og praksis. Skarvet Forlag. ISBN 82-992405-8-1.

(Lærebøker kan bli erstattet av nyere utgave av samme bok, hvis den foreligger ved semesterstart)

Klar for publisering:

Ja

SMF2062F Markedsføring - 2014-2015

Emnekode:

SMF2062F

Emnenavn:

Markedsføring

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

5

Varighet:

Vår

Språk:

Norsk

Anbefalt forkunnskap:

- SMF1042 - Økonomistyring

Forventet læringsutbytte:

Studenten skal etter gjennomført emne:

- Ha kunnskaper og innsikt i markedsføring som funksjonsområde i bedrifter og organisasjoner.
- Ha ferdigheter til å utføre markedsføringsaktiviteter i det private næringsliv eller offentlig etat.
- Ha generell kompetanse til å utføre markedsundersøkelser og komme med forslag til bedring av bedriftens markedsføringsproblemer.

Emnets temaer:

- Markedsføring på 2000-tallet
- Kundetilfredshet og -verdier
- Markedsorientert strategisk planlegging
- Måle markedsetterspørsel
- Overvåking av markedet
- Kjøpsadferd i forbrukermarkedet
- Kjøpsadferd i bedriftsmarkedet
- Konkurransen
- Markedssegmentering og målgrupper
- Posisjonering og differensiering av produktet gjennom livsløpet
- Nye markedstilbud og innovasjon
- Globale markedstilbud
- Case-studier
- E-markedsføring
- Markedsføring og etiske problemstillinger

Pedagogiske metoder:

Nettbasert Læring
Obligatoriske oppgaver
Oppgaveløsning
Veiledning

Pedagogiske metoder (fritekst):

Emnet vil gjennomføres som et nettbasert studieløp.

Et nettbasert løp innebærer at all kommunikasjon mellom veileder og studenter organiseres gjennom en digital læringsplattform, hvor også forelesninger og veiledning gjøres tilgjengelig.

Vurderingsformer:

Hjemmeeksamen, 12 timer

Vurderingsformer:

Hjemmeeksamen i gruppe eller alene (valgfritt) 12 timer

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

Intern sensor. Ekstern sensor neste gang i 2015.

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Kontinuasjon ved neste ordinære eksamen i emnet

Tillatte hjelpemidler:**Tillatte hjelpemidler (gjelder kun skriftlig eksamen):**

Hjemmeeksamen i gruppe eller alene (valgfritt) 12 timer: Alle hjelpemidler tillat

Obligatoriske arbeidskrav:

2 cases må være godkjent for å gå opp til eksamen.

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig kobling:

[Per Øveraasen Halmrast](#)

Emneansvarlig:

Høgskolelektor Per Ø. Halmrast

Læremidler:

Markedsføringsledelse, Philip Kotler, Gyldendal Norsk Forlag AS 2005, ISBN: 978-82-05-31582-2

Klar for publisering:

Ja

SMF1261F Merkevarerbygging - 2014-2015

Emnekode:

SMF1261F

Emnenavn:

Merkevarebygging

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

5

Varighet:

Vår

Språk:

Norsk

Forventet læringsutbytte:**Kunnskap:**

- God kunnskap om sentrale teorier for utvikling og ledelse av merkevarer
- Gjøre rede for hvilken funksjon merkevarer har for bedrifter og forbruker i dagens samfunn
- Kjenne til oppdatert forskning innenfor emnet

Ferdigheter:

- Kunne anvende sin kunnskap om basisprinsipper for merkevarebygging i yrkeslivet på en god måte
- Kunne anvende aktuelle kilder for oppdatering av egen kunnskap

Generell kompetanse:

- kunne forstå, formidle og diskutere grunnleggende teori innen merkevarebygging
- kunne diskutere og vurdere etiske dilemmaer innenfor emnet
- kjenne til grunnleggende metoder innen nyskaping og innovasjon

Emnets temaer:

- Introduksjon til merkevarebygging
- Effekter av merkevarer for kunder og bedrifter
- Merkets posisjon hos kunder og marked
- Merkekjennskap
- Merkeassosiasjoner
- Merkeevaluering
- Relasjonelle aspekter ved merkevarer
- Merkeposisjonering
- Merkeelementer
- Vekststrategier for merker
- Styring av merkeportefølje
- Kommunikasjon av merkevarer
- Merkesamarbeid

Pedagogiske metoder:

Annet

Pedagogiske metoder (fritekst):

Emnet gjennomføres som et nettbasert studieløp, med nettbasert læring, oppgaveløsning, veiledning og obligatoriske oppgaver.

Et nettbasert løp innebærer at all kommunikasjon mellom veileder og studenter organiseres gjennom en digital læringsplattform, hvor også forelesningsmaterieell gjøres tilgjengelig.

Se for øvrig under obligatoriske arbeidskrav for ytterligere informasjon.

Vurderingsformer:

Skriftlig eksamen, 4 timer

Vurderingsformer:

Eksamen gjennomføres enten på campus (HiG) eller på annet egnet sted, etter avtale med eksamenskontoret. Hvis studenten velger å gjennomføre eksamen utenfor campus, er vedkommende selv ansvarlig for å dekke eventuelle kostnader forbundet med eksamensavviklingen (eksamensvakt etc), samt betale et administrasjonsgebyr. Se [Retningslinjer for dagseksamen utenfor campus](#).

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

Emnet har intern sensor, men benytter ekstern sensor periodisk hvert 5. år, neste gang vår 2017.

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Ordinær kontinuasjon

Godkjente obligatoriske oppgaver er gyldige ved kontinuasjonseksamen.

Tillatte hjelpemidler:**Tillatte hjelpemidler (gjelder kun skriftlig eksamen):**

Ingen

Obligatoriske arbeidskrav:

Det gis to obligatoriske arbeidskrav. Omfang opplyses ved utlevering.

Begge obligatoriske arbeidskrav må være godkjent for å kunne gå opp til eksamen.

I tillegg skal studenter tilknyttet Bachelor i økonomi og ledelse ha gjennomført det digitale kurset 3IKK (3-timers kreativitetskurs) og påfølgende gruppearbeid.

Dette forutsetter fysisk obligatorisk frammøte ved HIG og må være gjennomført for å få gå opp til eksamen.

Dato for samling vil bli opplyst ved oppstart av semesteret.

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig kobling:

[Anne Grethe Syversen](#)

Emneansvarlig:

Høgskolelektor/Assistant professor Anne Grethe Syversen

Læremidler:

Samuelson, Bendik M, Adrian Peretz og Lars E. Olsen, (2010). Merkevarerledelse på norsk 2.0. (2. utgave). Oslo: Cappelen Akademiske Forlag.

Vitenskapelige artikler

Anbefalt litteratur:

Lindstrom, Martin (2005). BrandSense: Bygg sterkere merker ved hjelp av våre fem sanser: berøring, lukt, smak, hørsel og syn. Oslo: N.W.Damm & Søn

Bjerke, Rune og Nicholas Ind (2007). Organisasjonsdrevet merkevarebygging. Oslo: J.W.Cappelens Forlag

Klar for publisering:

Ja

SMF3012F Organisasjonspsykologi og endringsledelse - 2015-2016

Emnekode:

SMF3012F

Emnenavn:

Organisasjonspsykologi og endringsledelse

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

10

Varighet:

Høst

Varighet (fritekst):

Høst

Språk:

Norsk

Anbefalt forkunnskap:

SMF2051F Ledelse med arbeidslivsjuss

SMF1301F Bedrifts- og forretningssystemer

SMF1212F Prosjektledelse

SMF1183F Kvalitetsledelse

SMF1182F Vitenskapelig metode

Forventet læringsutbytte:**Kunnskaper:**

- Grunnleggende kunnskap om individualpsykologiske prosesser
- Grunnleggende kunnskap om sosialpsykologiske prosesser
- Gjøre rede for forholdet mellom makt, tillit og ledelse
- Grunnleggende kunnskap om organisasjonskultur
- Grunnleggende kunnskap om ulike teorier om hvordan endring faktisk skjer

Ferdigheter:

- Utvikle selvstendig og kritisk tenkning knyttet til forholdet mellom individ, grupper og ledelse i organisasjoner
- Selvstendig og i grupper identifisere, planlegge og gjennomføre endringsprosjekter

Generell kompetanse:

- Være seg bevisst utfordringer i å organisere og lede ansatte
- Vurdere og avveie bruk av ulike ledelsesformer i å utvikle og endre organisasjoner

Emnets temaer:

- psykologi og organisasjon
- individualpsykologiske prosesser
- sosiale prosesser
- makt, tillit og ledelse
- organisasjonskultur
- perspektiver på organisasjonsendring
- praktisk organisasjonsendring
- endringsstrategi og endringsledelse

Pedagogiske metoder:

Nettstøttet læring

Oppgaveløsning

Vurderingsformer:

Annet

Vurderingsformer:

- To essay (25%)
- To innleveringer (25%)
- Skriftlig eksamen, 4 timer (50%)
- Hver av delene må bestås separat

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

Intern sensor. Ekstern sensor benyttes periodisk, neste gang høsten 2017

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Kontinuasjon/utsatt eksamen august 2016 for skriftlig eksamen

Tillatte hjelpemidler:**Tillatte hjelpemidler (gjelder kun skriftlig eksamen):**

Ingen

Obligatoriske arbeidskrav:

Ingen

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig:

Professor Tom Johnstad og førsteamanuensis Terje Bokalrud

Læremidler:

Psykologi i organisasjon og ledelse (2009), G. Kaufmann & A. Kaufmann, Fagbokforlaget

Organisasjonskultur (20xx), H. Bang, Gyldendal?

Organisasjonsendring og endringsledelse (201x), D.I. Jakobsen, Fagbokforlaget

Erstatter:

SMF3011 og SMF2191

Supplerende opplysninger:

Delvis overlapp med SMF3011 Endringsledelse og SMF2191 Ledelse og organisasjonspsykologi.

Klar for publisering:

Ja

SMF1212F Prosjektledelse - 2015-2016

Emnekode:

SMF1212F

Emnenavn:

Prosjektledelse

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

10

Varighet:

Høst

Språk:

Norsk

Forventet læringsutbytte:

Studentene skal etter fullført emne:

- Ha kunnskaper om de grunnleggende elementene i prosjektstyring og prosjektøkonomi
- Ha ferdigheter til å kunne planlegge, organisere og gjennomføre prosjekter
- Ha generell kompetanse i å kunne bruke teknikker og verktøy for styring av tradisjonelle samt innovative prosjekter
- Ha kunnskaper om de grunnleggende elementene i prosjektledelse i et bærekraftsperspektiv
- Ha tilegnet seg kunnskap og ferdigheter om entreprenørskap, herunder blant annet kreativt samarbeid om utvikling av en nyskapende, innovativ idé som svar på en konkret problemstilling.

Emnets temaer:

- Prosjektmodeller
    - begreper og type prosjekter
  - Etablering, organisering og ledelse
    - bemanning, ledelsesmodeller
    - roller for prosktleder og -medarbeidere
    - samarbeid og motivasjon
  - Faser i prosjektet
    - analyse, målformulering
    - ideskisser og problemløsning
    - gjennomføring og implementering
    - testing og godkjenning
  - Planlegging og oppfølging
    - Tid, aktivitet og ressursplanlegging
    - Metoder og verktøy for kontroll og oppfølging
    - Kvalitetskontroll
  - Økonomi, budsjett og kalkyler
  - Kreativ problemløsning og innovasjon anvendt i produktutviklingsprosessen
    - Kreative tankeprosesser, idéutvikling
    - Problemdefinisjon og formulering
    - Idéstimulerende teknikker- Brainstorming
- Entreprenørskap og innovasjon

Bærekraft og prosjektledelse

Pedagogiske metoder:

Annet

Pedagogiske metoder (fritekst):

Emnet vil gjennomføres som et nettbasert studieløp.

Et nettbasert løp innebærer at all kommunikasjon mellom veileder og studenter organiseres gjennom en digital læringsplattform, hvor også forelesninger og veiledning gjøres tilgjengelig.

Vurderingsformer:

Skriftlig eksamen, 4 timer

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

Intern sensor. Ekstern sensor neste gang i 2015.

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Kontinuasjon/utsatt eksamen august 2016.

Tillatte hjelpemidler:

Obligatoriske arbeidskrav:

- To cases må være godkjent for å ta eksamen
- Studentene fra Økonomi og ledelse skal ha deltatt i 24 timers innovasjonsprogram (Idélab-24) inkl. tverrfaglige gruppearbeid. Detaljert informasjon om gjennomføringen kommer ved semesterstart.

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig kobling:

[Per Jacobsen](#)

Emneansvarlig:

Høgskolelektor Per Jacobsen

Læremidler:

Oppgis ved emnestart

Erstatter:

SMF1211F

Klar for publisering:

Ja

SMF2211F Foretaksstrategi - 2015-2016

Emnekode:

SMF2211F

Emnenavn:

Foretaksstrategi

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

10

Varighet:

Høst

Språk:

Norsk, alternativt engelsk

Anbefalt forkunnskap:

SMF1261F Merkevarerbygging

SMF2062F Markedsføring

SMF2051F Ledelse med arbeidslivsjus

SMF2111F Investering og finansiering

Forventet læringsutbytte:**Kunnskap:**

- Kjenner til strategiennets utvikling i et historisk perspektiv
- Har bred kunnskap om sentrale teorier og analyser innen strategifaget
- Har god kunnskap om utfordringer og metoder som knyttes til strategiarbeid i ulike bransjer
- Har god kunnskap om sammenhengen mellom bærekraft, innovasjon og strategi
- Kan gjøre rede for strategiennets sammenheng med fagområder som økonomi, ledelse og markedsføring.
- Kjenner til nyere forskning innen strategiemnet

Ferdigheter:

- Kan utvikle visjon, forretningside, verdier og mål for en virksomhet
- Kan foreta interne og eksterne analyser av virksomheter
- Kan vurdere beslutningsalternativer og foreta strategiske gode, bærekraftige valg for virksomheten
- Kan anvende aktuelle kilder for oppdatering av egen kunnskap

Generell kompetanse :

- Kan forstå, formidle og diskutere strategiske begreper, utfordringer, valg og konsekvenser.
- Kan diskutere og vurdere dilemmaer knyttet til bærekraft og strategi

Emnets temaer:

- Hva er strategi?
- Visjon, forretningside, verdigrunnlag og mål
- Strategiske valg
- Verdiskapning i ulike bransjer
- Analyser i strategiarbeidet og evaluering av alternativer
- Beslutning og gjennomføring
- Oppfølging - balansert målstyring
- Innovasjon og bærekraft

Pedagogiske metoder:

Nettbasert Læring
Obligatoriske oppgaver
Oppgaveløsning
Veiledning

Pedagogiske metoder (fritekst):

Emnet vil gjennomføres som et nettbasert studieløp.

Et nettbasert løp innebærer at all kommunikasjon mellom veileder og studenter organiseres gjennom en digital læringsplattform, hvor også forelesningsmaterieell gjøres tilgjengelig.

Vurderingsformer:

Skriftlig eksamen, 4 timer

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

Intern sensor, eksternt sensor hvert 5. år, neste gang i 2015

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Kontinuasjon/utsatt eksamen august 2016.

To godkjente obligatoriske arbeidskrav fra tidligere semester gir adgang til kontinuasjonseksamen.

Tillatte hjelpemidler:**Tillatte hjelpemidler (gjelder kun skriftlig eksamen):**

Ingen

Obligatoriske arbeidskrav:

Emnet har to obligatoriske oppgavecases, som vurderes til godkjent/ikke godkjent.

Begge obligatoriske oppgavecases må være godkjent for å kunne gå opp til eksamen.

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig kobling:

[Anne Grethe Syversen](#)

Emneansvarlig:

Høgskolelektor/Assistant professor Anne Grethe Syversen

Læremidler:

Løwendahl, Bente R og Fred Wenstøp (2010) Grunnbok i strategi

Cappelen Damm

ISBN 9788202294397

Kompendium foretaksstrategi SMN2211/2211F

Utviklet av: Anne Grethe Syversen, Høgskolen i Gjøvik.

Klar for publisering:

Ja

SMF3021F Makroøkonomi - 2015-2016

Emnekode:

SMF3021F

Emnenavn:

Makroøkonomi

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

10

Varighet:

Vår

Språk:

Norsk

Anbefalt forkunnskap:

- REA1131 Grunnleggende matematikk og statistikk
- SMF2181 Mikroøkonomi

Forventet læringsutbytte:***Kunnskap***

Etter gjennomført kurs skal studentene kunne gjøre rede for makroøkonomiske begreper, indikatorer og sentrale mål og virkemidler i norsk økonomisk politikk, og herunder forstå sammenhengen mellom mål og virkemidler. De skal kunne forklare det fundamentale skillet mellom realøkonomi på den ene siden og penger og finansielle forhold på den andre. Videre skal studenten ha en god oversikt over økonomiske sammenhenger og etablerte makroøkonomiske teorier. De skal kunne gjennomføre drøftinger ved hjelp av både matematiske og grafiske modellresonnementer. Studenten skal også ha utviklet en kritisk sans som gjør vedkommende i stand til å skille mellom riktige og gale utsagn om makroøkonomi og økonomisk politikk.

Ferdigheter

Studentene skal kunne finne frem relevante makroøkonomiske data og indikatorer og for eksempel benytte dem til å vurdere om et land er i en høy- eller lavkonjunktur. De skal være i stand til å avgjøre hvilken makroøkonomisk teori som er mest relevant for å drøfte en bestemt problemstilling i en konkret situasjon og gjennomføre resonnementer ved hjelp av matematiske og grafiske presentasjon av sentrale makroøkonomiske modeller.

Generell kompetanse

Studentene skal være etisk bevisst de grunnleggende interessekonflikter og målkonflikter som er knyttet til økonomisk politikk, herunder målkonflikten mellom effektivitet og inntektsutjevning. De skal kunne vurdere en makroøkonomisk problemstilling fra forskjellige synsvinkler når det gjelder ulike gruppers økonomiske interesser. Studentene skal oppøve en kritisk sans til mulige avvik mellom erklærte politiske mål og ambisjoner og de sannsynlige, faktiske virkninger av økonomisk politikk.

Emnets temaer:

- Nasjonalregnskap og makroøkonomiske data
- Grunnlaget for økonomisk vekst og nasjoners velstand herunder bærekraftig utvikling
- Strukturell arbeidsledighet og lønns- og prisdannelse
- Konjunkturer, samlet etterspørsel og kortsiktige virkninger av finanspolitikk
- Inflasjon, pengepolitikk og valuta
- Aktuelle økonomiske problemstillinger

Pedagogiske metoder:

Nettbasert Læring
Obligatoriske oppgaver

Pedagogiske metoder (fritekst):

Øvinger.

Emnet vil bli gjennomført nettbasert, som innebærer at all kommunikasjon mellom lærer og studenter organiseres gjennom en digital læringsplattform, hvor fagstoff og veiledning gjøres tilgjengelig.

Vurderingsformer:

Skriftlig eksamen, 5 timer

Vurderingsformer:

Individuell eksamen.

Eksamen gjennomføres enten på campus (HiG) eller på annet egnet sted, etter avtale med eksamenskontoret. Hvis studenten velger å gjennomføre eksamen utenfor campus, er vedkommende selv ansvarlig for å dekke eventuelle kostnader forbundet med eksamensavviklingen (eksamensvakt etc), samt betale et administrasjonsgebyr. Se [Retningslinjer for dagseksamen utenfor campus](#).

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

Én intern sensor. Periodisk bruk av ekstern sensor hvert 5. år, neste gang vår 2018.

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Kontinuasjon/utsatt eksamen august 2016

Godkjente obligatoriske oppgaver kan bare benyttes første utsatte eksamen i emnet

Tillatte hjelpemidler:**Tillatte hjelpemidler (gjelder kun skriftlig eksamen):**

C: Spesifiserte trykte og håndskrevne hjelpemidler tillatt. Bestemt, enkel kalkulator tillatt.

- 1 A-4 side med egne notater

Obligatoriske arbeidskrav:

2 obligatoriske innleveringsoppgaver som begge må være godkjent

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig kobling:

[Per Jacobsen](#)

Emneansvarlig:

Høgskolelektor Per Jacobsen

Læremidler:

Obligatorisk

Anders Dedekam jr. Makroøkonomi siste utgave (utvalgte deler), Fagbokforlaget.

Anbefalt

Ringstad, Vidar: Samfunnsøkonomi og økonomisk politikk (siste utgave), Oslo. Cappelen Akademiske Forlag.

St. melding nr. 1 (siste utgave). Nasjonalbudsjettet (siste utgave). Oslo: Finans- og tolldepartementet. (kommer i oktober hvert år)

Klar for publisering:

Ja

SMF2151F Finansregnskap - 2015-2016

Emnekode:

SMF2151F

Emnenavn:

Finansregnskap

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

10

Varighet:

Vår

Språk:

Norsk

Forutsetter bestått:

- SMF1042F Økonomistyring.

Forventet læringsutbytte:

Kunnskaper:

- Kunnskap om finansregnskapsteori og praksis.
- Kjenne prosesser og aktiviteter som inngår i bedriftens regnskapsfunksjon, økonomifunksjon og internkontroll.

Ferdigheter:

- Lese, føre og analysere bedriftens offisielle regnskap.
- Utarbeide enkle årsoppgjør og årsregnskap i tråd med regnskapslovgivning og regnskapsstandarder.

Generell kompetanse:

- Opparbeide bevissthet om at regnskapsfunksjonen skal fremme bærekraftighet.

Emnets temaer:

- Del 1: Grunnleggende regnskapsforståelse med innføring i bokføring etter det dobbelte bokholderis prinsipp. Regler om bokføring og dokumentasjon av regnskapsopplysninger. Innføring i årsregnskap. Regnskapsanalyse.
- Del 2: Innledning og sammendrag. De formelle rammebetingelsene. Intern kontroll - behov, formål og ansvar. Komponentene i den interne kontrollen. Regnskapssystemet. Regnskapets kvalitetskrav. Regnskapsrutinene. Bruk av ekstern regnskapsfører. Årsavslutningen.

Pedagogiske metoder:

Nettbasert Læring
Obligatoriske oppgaver
Oppgaveløsning
Veiledning

Pedagogiske metoder (fritekst):

- Emnet vil i hovedtrekk gjennomføres som et nettbasert studieløp.
- Et nettbasert løp innebærer at all kommunikasjon mellom veileder og studenter organiseres gjennom en digital læringsplattform, hvor også forelesninger og veiledning gjøres tilgjengelig.

Vurderingsformer:

Skriftlig eksamen, 4 timer

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

- Ekstern sensor vår 2017.
- Ekstern sensor benyttes periodisk til å evaluere innhold, opplegg og vurderingskriterier.

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Kontinuasjon/utsatt eksamen august 2016.

Tillatte hjelpemidler:**Tillatte hjelpemidler (gjelder kun skriftlig eksamen):**

C: Spesifiserte trykte og håndskrevne hjelpemidler tillatt. Bestemt, enkel kalkulator tillatt.

Hjelpemidler:

- Lovverk og/eller enkeltlover.
- Regnskapsstandarder NS4101 og 4102.
- Tabeller for avslutning av regnskapet tabellarisk eller ved hovedbok.
- Ikke Ottesen og Øyen, Samling av lover, forskrifter o.l.

Obligatoriske arbeidskrav:

- To obligatoriske innleveringer (begge må være godkjent).

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig kobling:

[Ivar Moe](#)

Emneansvarlig:

Høgskolelektor Ivar Moe

Læremidler:

- Kristoffersen, Trond, Årsregnskapet - en grunnleggende innføring, Fagbokforlaget, 4. utgave, ISBN 978-82-450-1568-3.
- Kristoffersen, Trond, Årsregnskapet - en grunnleggende innføring, Oppgavesamling med løsninger, Fagbokforlaget, 4. utgave, ISBN 978-82-450-1569-0.
- Moen, Tove-Gunn og Havstein, Bjørgunn, Regnskapsorganisering, Cappelen, 6. utgave, ISBN 978-82-02-42896-9.
- Diverse lover og regnskapsstandarder oppgis ved studiestart.

Klar for publisering:

Ja

TEK2031F Teknologiledelse - 2016-2017

Emnekode:

TEK2031F

Emnenavn:

Teknologiledelse

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

10

Varighet:

Høst

Språk:

Norsk

Forventet læringsutbytte:

Etter endt emne skal studenten

Kunnskap:

- ha kjennskap til hvordan effektiv verdiskaping skjer internt i en bedrift
- ha kjennskap til sammenhengn mellom bedriften og verdikjeden
- ha kjennskap til hvordan teknologi og mennesket bør fungere sammen for å skape konkurransefortrinn

Ferdigheter:

- kunne utvikle effektive verdiskapingsstrategier for bedrifter
- kunne analysere bedriften sine interne prosesser og verdikjeden for å finne forbedringsområder
- Kunne lede kontinuerlig forbedringsarbeidet som sikrer konkurransefortrinnene til bedriften

Generell kompetanse:

- ha en forståelse for prosessene som inngår i en bedrift, og forskjeller mellom vare- og tjenesteproduksjon
- ha en forståelse for prosessbegrensinger
- ha en forståelse for Lean-paradigmet
- ha en forståelse for rollen til plan og prognoser for effektivitet i verdikjeden og produksjon
- ha en forståelse av kompleksiteten og mangfoldigheten som skal til for å oppnå konkurransefortrinn

Emnets temaer:

- Vare- og tjenesteproduksjon
- Beslutningsmodeller
- Prosjektstyring
- Prosessutforming og analyse av prosesser
- Måling av prosesseffektivitet
- Prosessbegrensninger og ressursknapphet
- Kontinuerlig forbedring
- Lean filosofi og gjennomføring
- Effektive og integrerte verdikjeder
- Lagerstyring
- Prognoser og operasjonell planlegging

Pedagogiske metoder:

Nettbasert Læring
Nettstøttet læring
Samling(er)/seminar(er)

Vurderingsformer:

Skriftlig eksamen, 4 timer

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

Intern sensor, ekstern sensor hvert 4. år, neste gang høsten 2016

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Utsatt skriftlig eksamen i august

Tillatte hjelpemidler:

C: Spesifiserte trykte og håndskrevne hjelpemidler tillatt. Bestemt, enkel kalkulator tillatt.

Tillatte hjelpemidler (gjelder kun skriftlig eksamen):

Lærebøker, godkjent kalkulator

Obligatoriske arbeidskrav:

2 øvinger skal leveres inn i Fronter som pdf til fastsatt tid som må godkjennes for å få gå opp til eksamen.

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig kobling:

[Eirik Bådsvik Hamre Korsen](#)

Emneansvarlig:

Høgskolelektor Eirik Hamre

Læremidler:

Oppgis ved semesterstart

Supplerende opplysninger:

Emnet inngår i

- Bachelor i ingeniørfag - maskin
- Bachelor i teknologidesign og ledelse
- Bachelor i økonomi og ledelse

Klar for publisering:

Ja

SMF3081F Videregående metodekurs - 2016-2017

Emnekode:

SMF3081F

Emnenavn:

Videregående metodekurs

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

5

Varighet:

Høst

Varighet (fritekst):

Høst

Språk:

Norsk

Forutsetter bestått:

REA1131F Grunnleggende matematikk og statistikk

Anbefalt forkunnskap:

SMF1182F Vitenskapelige metoder

Forventet læringsutbytte:

Etter endt emne skal studentene ha følgende kunnskaper og ferdigheter:

Kunnskap:

- Forstå hvordan man bygger en god forskningsdesign, gitt en problemstilling
- Forstå hvilke type metoder som passer til ulike typer problemstillinger
- Kunne bruke standard statistiske verktøy for å analysere kvantitative data

Ferdigheter:

- Lage en god forskningsdesign
- Bruke statistikkprogrammet SPSS
- Tolke resultater fra kjøring i SPSS statistikkprogrammet

Generell kompetanse

- ha kjennskap til styrker og svakheter knyttet til de vanligste forskningsmetodene som brukes i økonomi og ledelse
- ha en forståelse for kompleksiteten som ligger bak en god analytisk design
- ha en forståelse for begrensninger knyttet til bruk av ulike analytiske metoder

Emnets temaer:

DEL 1:

- Hva er en godt formulert problemstilling?
- Sammenheng mellom problemstilling, valg av undersøkelsesmetode, valg av empiri og datakilder
- Sammenheng mellom problemstilling, funn og konklusjoner fra undersøkelsen

DEL 2: Bruk av kvalitative metoder vs kvantitative metoder

- Hva er kvalitative og kvantitative data?
- Kvalitative data og undersøkelsens design
- Kvantitative data og undersøkelsens design
- Datatyper og databaser for økonomisk forskning. Analytiske verktøy.
- Metodedesign: valg og utforming av problemstillingen. Utvelgning av data. Utvikling av gode datasett
- Fordeler og ulemper med ulike typer analytiske metoder

DEL 3: Bruk av statistikkprogram (SPSS)

- Innledning og bruk av programvare SPSS
- Deskriptiv statistikk
- Normalfordeling, t-fordeling, chi-kvadratfordeling og F-fordeling
- Hypoteser og hypotesetesting
- T-tester og χ^2 kvadrattester med SPSS
- Korrelasjon
- Enkel lineær regresjon. Minste kvadraters metode.
- Forskjellen mellom korrelasjonstest og regresjonsanalyse
- Regresjonsanalyse med anvendelser
- Multiplere lineær regresjonsmodell (Anvendt regresjons- og korrelasjonsanalyse med bruk av SPSS)
- Kort innføring i logistisk regresjon (anvendelser med bruk av SPSS)
- Kort om faktoranalyse og spesielt om tolkning av Cronbach-alpha fra SPSS.

Pedagogiske metoder:

Nettbasert Læring

Pedagogiske metoder (fritekst):

- Emnet vil i hovedtrekk gjennomføres som et nettbasert studieløp.
- Et nettbasert løp innebærer at all kommunikasjon mellom veileder og studenter organiseres gjennom en digital læringsplattform, hvor også forelesninger og veiledning gjøres tilgjengelig.
- NB! Enkelte forelesninger kan foregå på engelsk

Vurderingsformer:

Skriftlig eksamen, 4 timer

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

Intern sensor. Ekstern sensor benyttes periodisk til å evaluere innhold, opplegg og vurderingskriterier.

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Utsatt skriftlig eksamen i august.

Tidligere godkjente obligatoriske oppgaver er gyldige ved utsatt skriftlig eksamen.

Tillatte hjelpemidler:

D: Ingen trykte eller håndskrevne hjelpemidler tillatt. Bestemt, enkel kalkulator tillatt.

Tillatte hjelpemidler (gjelder kun skriftlig eksamen):

Godkjent kalkulator.

Obligatoriske arbeidskrav:

En obligatorisk innlevering med innleverings frist om lag medio oktober. Læreren oppfordrer til samarbeid om oppgaveskrivingen - ideelt er et samarbeid mellom to eller tre nettstudenter.

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig kobling:

[Aristidis Kaloudis](#)

Emneansvarlig:

Professor Aris Kaloudis og doktorgradsstipendiat Daria Kovalevs kaya

Læremidler:

- Johannessen A., L. Christoffersen og Per Arne Tufte (2011). *Forskningsmetode for Økonomisk-administrative fag*. Abstrakt forlag. 3. utgave.

- Hammervold R. (2012). *En kort innføring i SPSS: Anvendelser innen multivariat statistikk*. Tapir. ISBN: 9788251928847

(eller Field A. (2013). *Discovering statistics using IBM SPSS Statistics. 4th Edition*. Sage, for de som er interessert i mer avansert bruk av statistiske metoder i SPSS).

Supplerende opplysninger:

I løpet av emnet skal studentene bruke ulike typer datafiler til øvelser og bruk av SPSS. Emnet er også en forberedelse til bacheloroppgaven i økonomi og ledelse, og er kun tilgjengelig for studenter på økonomi og ledelse.

Klar for publisering:

Ja

SMF3082F Bærekraft og anvendt etikk - 2016-2017

Emnekode:

SMF3082F

Emnenavn:

Bærekraft og anvendt etikk

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

5

Varighet:

Høst

Varighet (fritekst):

13-14 uker

To timers forelesninger og to timers øvelser per uke.

Språk:

Norsk

Forventet læringsutbytte:

Dette emnet vil gi studentene kjennskap til etiske problemstillinger knyttet til forretningsdrift. En forretningsvirksomhet er bærekraftig dersom den bidrar til en god økonomisk, miljømessig- og sosial utvikling. Bærekraftige bedrifter er ansvarlige bedrifter med ambisjoner og høye etiske standarder. Emnet skal gjennom teori og eksempler beskrive hvordan slike bedrifter er organisert og ledet. Emnet skal synliggjøre etiske dilemmaer som kan oppstå i komplekse beslutningssituasjoner. Vi drøfter de normative konsekvensene som nyere tenkning innenfor forretningsetikk og miljøarbeid har for organisering av den økonomiske aktiviteten på mikro og makronivå. Emnet skal også gi en kort innledning til hovedprinsipper knyttet til en bærekraftig forvaltning av naturressurser samt andre relevante miljøøkonomiske temaer.

Etter endt emne skal studenten ha følgende:

Kunnskap:

- Forstå hva menes med bærekraftige aktører
- Forstå begrensninger knyttet til begrepet «rasjonelle aktør» i økonomisk teori
- ha kjennskap til grunnleggende økonomiske prinsipper knyttet til forvaltning av naturressurser
- ha kjennskap til begrepet «ansvarlig forretningsdrift - social corporate responsibility»
- ha kjennskap til nyere trender i markedsføring og ledelsespraksis med vekt på bærekraft.

Ferdigheter:

- kunne bidra til å utvikle reflekterte løsninger på etiske dilemmaer som oppstår i ulike beslutningsprosesser i en bedrift
- kunne lede kontinuerlig forbedringsarbeid mot bærekraft og etisk atferd i bedriften

Generell kompetanse:

- ha en forståelse av hva som menes med bærekraft og etikk i konkrete beslutningssituasjoner
- ha en løsningsorientert forståelse av etiske dilemmaer som oppstår i en virksomhet
- ha en forståelse av de negative effektene som ukloke beslutninger kan ha for virksomheten

Emnets temaer:

- definisjon av etikk og grunnelementer av de viktigste etiske tilnærmingene innenfor etikk
- definisjon av bærekraft og relasjoner til etikk
- definisjon av samfunnsansvar
- samfunnsansvarlig organisasjon, strategi og ledelse
- hva er korrupsjon og kriminalitet
- effekter av korrupsjon og kriminalitet
- begrepet «rettferdighet»
- etikk i praksis og etiske dilemmaer
- kort oversikt over hovedproblemstillinger knyttet til bærekraftig forvaltning av naturressurser

Pedagogiske metoder:

Nettstøttet læring
Annet

Pedagogiske metoder (fritekst):

- Emnet vil i hovedtrekk gjennomføres som et nettbasert studieløp.
- Et nettbasert løp innebærer at all kommunikasjon mellom veileder og studenter organiseres gjennom en digital læringsplattform, hvor også forelesninger og veiledning gjøres tilgjengelig.
- NB! Enkelte forelesninger kan foregå på engelsk

Vurderingsformer:

Skriftlig eksamen, 4 timer

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

Intern sensor. Ekstern sensor hvert fjerde år, neste gang høsten 2019.

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Utsatt skriftlig eksamen i august.

Tillatte hjelpemidler:

D: Ingen trykte eller håndskrevne hjelpemidler tillatt. Bestemt, enkel kalkulator tillatt.

Tillatte hjelpemidler (gjelder kun skriftlig eksamen):

Bare godkjent kalkulator.

Obligatoriske arbeidskrav:

Ett obligatorisk arbeid skal leveres i Fronter som pdf til fastsatt tid (ca. medio oktober). Oppgave må få "bestått" for å få gå opp til eksamen.

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig kobling:

[Aristidis Kaloudis](#)

Emneansvarlig:

Professor Aristidis Kaloudis og førsteamanuensis Martina Ortova

Læremidler:

Carson, S. G., Kosberg, N.; Laudal, T.; Skauge, T. (2015). Etikk for beslutningstakere. Cappelen akademisk. ISBN: 9788202383305

Supplerende pensum: 3-5 utdypende vitenskapelige artikler og/eller rapporter på engelsk som læreren skal bruke i forelesningstimer.

Klar for publisering:

Ja

SMF3041F Bærekraftige Strategier - 2016-2017

Emnekode:

SMF3041F

Emnenavn:

Bærekraftige Strategier

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

10

Varighet:

Vår

Varighet (fritekst):

Emnet er beregnet for fleksibel studieordning og kjøres samtidig med SMF3041.

Emnet avsluttes med eksamen rundt påske. Se eksamensplan.

Språk:

Norsk, alternativt engelsk

Forutsetter bestått:

- SMF2062F Markedsføring
- SMF1261F Merkevarerbygging

Anbefalt forkunnskap:

- SMF2141F Foretaksstrategi
- TEK2031F Teknologiledelse eller SMF3012F Organisasjonspsykologi og endringsledelse
- SMF1042F Økonomistyring

Forventet læringsutbytte:

Studenten skal ved fullført emne:

Kunnskap:

- Ha bred kunnskap om hvordan strategiske prosesser skjer i organisasjoner
- Kjenne til moderne forskning innen feltet strategi med spesiell vekt på det ressursbaserte paradigmet.
- Kunne oppdatere sin kunnskap ved å forstå strategiske sider ved casebeskrivelser

Ferdigheter:

- Kunne anvende og treffe begrunnede valg med bakgrunn i en teoretisk forståelse av fagfeltet strategi
- Kunne reflektere over egne valg innen strategi feltet
- Kunne beherske relevante verktøy og uttrykksformer innen strategifeltet

Generell kompetanse:

- Har innsikt i problemsstillinger knyttet til konkurranseomgivelser, konkurranseforutsetninger og -evner
- Kjenne til nytenkning og innovasjoner innen strategifeltet.

Emnets temaer:

- Strategiske visjoner og mål
- Strategiske prosesser
- Bærekraftige perspektiver på strategiske forretningsprosesser
- Eksterne konkurranseomgivelser
- Interne konkurranseforutsetninger og -evner
- Strategiske valg
- Strategisk endring og iverksetting
- Strategiske paradigmer

Pedagogiske metoder:

Nettbasert Læring

Nettstøttet læring

Samling(er)/seminar(er)

Pedagogiske metoder (fritekst):

Emnet legger opp til å fungere støttende til Bacheloroppgaven der det passer. Det vil være begrenset med forelesninger.

Vurderingsformer:

Skriftlig eksamen, 4 timer

Vurderingsformer:

Emnet avsluttes med eksamen rundt påske. Se eksamensplan.

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

Intern sensor

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Utsatt skriftlig eksamen i august.

Tillatte hjelpemidler:

C: Spesifiserte trykte og håndskrevne hjelpemidler tillatt. Bestemt, enkel kalkulator tillatt.

Tillatte hjelpemidler (gjelder kun skriftlig eksamen):

Lærebok

Obligatoriske arbeidskrav:

To innleverte arbeider må være godkjent for å gå opp til eksamen

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig kobling:

[Halvor Holtskog](#)

Emneansvarlig:

Førsteamanuensis Halvor Holtskog

Læremidler:

Gaining and Sustaining Competitive Advantage, (2007) Barney, J.B., Prentice Hall, ISBN-10: 0131470949

Støtteliteratur:

Strategy Safari, (2008) Mintzberg, Ahlstrand, and Lampel, Financial Times/ Prentice Hall; 2 edition
Artikler vil bli oppgitt ved semester start, når bacheloroppgavene er kjent.

Supplerende opplysninger:

Fagmiljøet foretar en årlig interessekartlegging rundt profilene i høstsemesteret for å avgjøre om etterspørselen er stor nok til at begge filemnene kan avvikles.

Klar for publisering:

Ja

SMF3052F Bærekraft og bioøkonomi - 2016-2017

Emnekode:

SMF3052F

Emnenavn:

Bærekraft og bioøkonomi

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

10

Varighet:

Vår

Språk:

Norsk

Anbefalt forkunnskap:

SMF3082F Bærekraft og anvendt etikk

Forventet læringsutbytte:

- Ha kunnskaper og innsikt i temaene bærekraft og bioøkonomi, og bioøkonomiens muligheter, spesielt regionalt og nasjonalt, men også internasjonalt.
- Studentene skal på bakgrunn av dette opparbeide seg ferdigheter rundt hvordan selskaper kan bruke bærekraft som forretningsstrategi for å oppnå konkurransefordeler.
- Studentene skal også gjennom emnet få en generell kompetanse i hvordan man kan stimulere til fremvoksende markeder innen bioøkonomi, og kunne peke på svakheter med tradisjonell ressursutnyttelse i samfunnet.

Emnets temaer:

- Hvorfor bioøkonomi nå
- Bioøkonomiens kjennetegn, regionalt, nasjonalt og internasjonalt
- Verdikjeder i bioøkonomien
- Bioøkonomiens muligheter og begrensninger
- Oljealderens slutfase
- Kreativ ødeleggelse
- Finansøkonomi, realøkonomi og bærekraft
- Statens rolle i entreprenørskap
- Økonomiske systemer og bærekraft
- Bærekraft som forretningside
- Framvoksende markeder

- Casestudier av bedrifter

Pedagogiske metoder:

Forelesninger

Vurderingsformer:

Skriftlig eksamen, 4 timer

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

Intern sensor

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Utsatt skriftlig eksamen i august.

Tillatte hjelpemidler:

D: Ingen trykte eller håndskrevne hjelpemidler tillatt. Bestemt, enkel kalkulator tillatt.

Obligatoriske arbeidskrav:

To case må være godkjent

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig kobling:

[Per Øveraasen Halmrast](#)

Emneansvarlig:

Høgskolelektor Per Ø Halmrast, professor Aris Kouladis

Læremidler:

Angis ved emnestart

Klar for publisering:

Ja

TØL3901 Bacheloroppgave 20 - 2016-2017

Emnekode:

TØL3901

Emnenavn:

Bacheloroppgave 20

Faglig nivå:

Bachelor (syklus 1)

Studiepoeng:

20

Varighet:

Høst og vår

Varighet (fritekst):

Oktober - juni

Språk:

Norsk, alternativt engelsk

Forutsetter bestått:

Innen 01.09 det studieåret bacheloroppgaven skal utføres, må minimum 100 studiepoeng fra studieprogrammet være bestått:

- For studenter på heltid skal disse studiepoengene være fra 1.-4. semester
- For studenter på fleksible løp/deltid skal disse studiepoengene være fra 1.-6. semester

Forventet læringsutbytte:

Bacheloroppgaven avslutter studentens studieprogram og skal integrere viktige deler av studieprogrammets faglige innhold. Etter gjennomført bacheloroppgave har studenten tilegnet seg:

Kunnskaper:

- * kunnskap om teori innen en selvvalgt del av sitt fagområde
- * kunnskap om vitenskapelig metodisk arbeid
- * kjenne til forskning- og/eller utviklingsarbeid innenfor valgt fagområde

Ferdigheter:

- * kunne utarbeide, avgrense og gå i dybden på konkrete problemstillinger og analysere disse med utgangspunkt i teoretisk og empirisk materiale
- * kunne analysere og reflektere over eget materiale og komme fram til en konkret løsning på problemstillingen
- * kunne identifisere og vurdere litteratur som er relevant for problemstillingen, under veiledning
- * kunne å gjennomføre, dokumentere og formidle resultatene fra prosjektarbeidet på en systematisk/vitenskapelig måte

Generell kompetanse:

- * ha innsikt i vitenskapelig redelighet og forståelse for etiske utfordringer av relevans for problemstillingen
- * ha bevissthet om problemstillingens og arbeidets konsekvenser i et helhetlig perspektiv

Emnets temaer:

Studenten velger selv temaer ut fra godkjent problemstilling.

Pedagogiske metoder:

Veiledning

Vurderingsformer:

Annet

Vurderingsformer:

Skriftlig rapport og muntlig presentasjon, hvor den muntlige presentasjonen kan føre til justering av karakteren på rapporten med én karakter opp eller ned. Det kreves at rapporten skal være bestått (bedre enn F) for at studenten kan fremstille seg for muntlig presentasjon.

Se ellers Supplerende opplysninger.

Karakterskala:

Bokstavkarakterer, A (best) - F (ikke bestått)

Sensorordning:

Ekstern sensor og intern sensor

Utsatt eksamen (tidl. kontinuasjon):

Ved **ikke bestått** bacheloroppgave gis det anledning til å levere forbedret oppgave til kontinuasjon innen utgangen av påfølgende semester.

Tillatte hjelpemidler:

Obligatoriske arbeidskrav:

- Problemdefinisjon
- Prosjektplan/ forskningsskisse
- Skriftlig rapport underskrevet av alle prosjektmedlemmer/ eventuelt produkt
- Individuelt refleksjonsnotat
- Presentasjon av oppgaven på Internett
- Plakat
- Abstract på engelsk
- Dagbok/logg

Ansvarlig avdeling:

Avdeling for teknologi, økonomi og ledelse

Emneansvarlig:

Studieprogramansvarlig

Læremidler:

Faglige læremidler avhengig av oppgavens tema.

Anbefalte metode-, forsknings- og vitenskapelige læremidler:

- K. Halvorsen. Å forske på samfunnet. En innføring i vitenskapelig metode. ISBN: 9788202281946
- A. Johannessen, L. Christoffersen og P. A. Tufte. Forskningsmetode for økonomisk-administrative fag, ISBN: 9788279353195
- M. Stene. Vitenskapelig forfatterskap. ISBN: 9788246300252
- H. Westhagen. Prosjektarbeid: Utviklings- og endringskompetanse. ISBN: 9788205383616

Supplerende opplysninger:

Detaljert veiledning om bacheloroppgaver finnes i eget Fronterrom og på HiGs web
<http://hig.no/student/oppgaveskriving>

Dersom karakteren påklages, vil dette medføre at det oppnevnes ny sensor på den skriftlige delen. Medfører ny sensur at karakteren på den skriftlige delen endres, må det gjennomføres en ny muntlig fremføring.

Klar for publisering:

Ja